

REGULERINGSKOMMISSIE VOOR ENERGIE IN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

BESLISSING (BRUGEL-BESLISSING-229- 20230606)

**Betreffende de toekenning van een vergunning aan de lokale
energiegemeenschap "Courant Alternatif"**

Opgesteld op basis van artikel 28*sexiesdecies* van de
ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van
de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

6 juni 2023

Inhoudsopgave

1	Juridische grondslag.....	3
2	Inleiding.....	4
3	Analyse en ontwikkeling.....	4
3.1	Rechtsvorm.....	4
3.2	Analyse van de criteria.....	4
3.2.1	Wat betreft de leden van de energiegemeenschap.....	4
3.2.2	Wat betreft het bestuur van de energiegemeenschap.....	5
3.2.3	Wat betreft de activiteiten van de energiegemeenschap.....	6
3.2.4	Wat betreft de statuten van de energiegemeenschap.....	6
3.2.5	Wat betreft de ontwerpovereenkomsten.....	9
3.2.6	Wat betreft de productie-installatie.....	10
4	Beslissing.....	11
5	Inwerkingtreding.....	11
6	Beroep.....	11

I Juridische grondslag

De ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bepaalt in haar artikel 28 *sexiesdecies* dat elke energiegemeenschap van BRUGEL een vergunning moet krijgen alvorens haar activiteit te beginnen.

De criteria voor toekenning van deze vergunning zijn opgenomen in de elektriciteitsordonnantie en werden nader vastgesteld in richtsnoeren die BRUGEL heeft aangenomen om de projectdragers te begeleiden in het kader van hun aanvraag. Deze controle heeft meer bepaald betrekking op de volgende criteria:

- De leden;
- Het bestuur;
- De statuten;
- De activiteiten die de gemeenschap zal ontwikkelen.

In overeenstemming met de procedure voor de toekenning van een vergunning neemt BRUGEL een beslissing over de toekenning of weigering binnen een termijn van 60 dagen na de ontvangst van het volledige aanvraagdossier.

2 Inleiding

De vzw "Courant Alternatif", met maatschappelijke zetel te 1050 Elsene, Kruisstraat 66, heeft op 6 april 2023 een dossier ingediend tot aanvraag van een vergunning. Een volledig dossier werd bij ons ingediend op 2 juni 2023.

Het project betreft een aanvraag van vergunning voor een lokale energiegemeenschap. De gemeenschap telt 18 leden, waaronder twee ondernemingen en één overheidsinstantie, de gemeente Elsene. De energiegemeenschap wil een project opzetten voor het delen van lokaal geproduceerde hernieuwbare energie, alsook activiteiten inzake energie-efficiëntie en energiezuinigheid. De energie zal op dit moment geproduceerd worden door één producerende deelnemer, die ook derde-investeerder is. Op termijn kunnen andere producenten toetreden tot de energiegemeenschap.

3 Analyse en ontwikkeling

3.1 Rechtsvorm

De energiegemeenschap "Courant alternatif" heeft beslist de rechtsvorm van een vzw aan te nemen. Deze vorm van rechtspersoon is gepast voor een energiegemeenschap.

3.2 Analyse van de criteria

3.2.1 Wat betreft de leden van de energiegemeenschap

Overeenkomstig artikel 28sexies van de elektriciteitsordonnantie kan een lokale energiegemeenschap als lid hebben "elke natuurlijke persoon, lokale overheid of kleine of middelgrote onderneming, [...], mits, voor ondernemingen, hun deelname aan een of meer energiegemeenschappen niet hun voornaamste commerciële of professionele activiteit is".

In het huidige geval zijn de leden van de LEG natuurlijke personen, rechtspersonen en één overheidsinstantie.

- 15 natuurlijke personen: BRUGEL heeft hier geen opmerkingen over;
- 2 ondernemingen: voor ondernemingen zijn er twee voorwaarden verbonden aan deelname aan een lokale energiegemeenschap: 1) het moet een kleine of middelgrote onderneming zijn, met respectievelijk minder dan 50 of minder dan 250 werknemers, met een jaaromzet die lager is dan respectievelijk 10 miljoen of 50 miljoen euro, of een jaarlijkse balans van minder dan 10 miljoen of 43 miljoen euro; 2) de deelname aan een energiegemeenschap is niet hun voornaamste commerciële of professionele activiteit. Deze twee voorwaarden worden geanalyseerd voor de 3 deelnemende rechtspersonen:
  - De coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Les évadés CVBA, met ondernemingsnummer BE0644896283 en maatschappelijke zetel te Fernand Cocqplein 6, 1050 Elsene:
    - Kmo: de vennootschap telt 7,8 VTE en had tijdens het vorige boekjaar een jaarlijkse balans lager dan 10 miljoen euro. De vennootschap is dan ook een kleine onderneming zoals bedoeld in de ordonnantie.

- Voornaamste commerciële of professionele activiteit: de cvba "Les évadés" neemt niet deel aan een andere energiegemeenschap. BRUGEL meent dat er aan dit criterium is voldaan.
- De naamloze vennootschap Société Photovoltaïque et de Services (SPS) S.A., met ondernemingsnummer BE0536747718 en maatschappelijke zetel te Rue Natalis 2, 4020 Luik:
  - Kmo: de vennootschap telt 2 VTE en had tijdens het vorige boekjaar een jaarlijkse balans van minder dan 10 miljoen euro. De vennootschap is dan ook een kleine onderneming zoals bedoeld in de ordonnantie.
  - Voornaamste commerciële of professionele activiteit: de nv SPS neemt niet deel aan een andere energiegemeenschap. BRUGEL meent dat er aan dit criterium is voldaan.
- De gemeente Elsene: elke overheidsinstantie, en dus ook elke lokale overheidsinstantie, zoals een gemeente, kan lid zijn van een lokale energiegemeenschap.

BRUGEL meent dat er aan het criterium is voldaan.

3.2.2 Wat betreft het bestuur van de energiegemeenschap

Overeenkomstig artikel 28sexies van de elektriciteitsordonnantie wordt de daadwerkelijke controle op de lokale energiegemeenschap "*alleen uitgeoefend door haar leden die gevestigd zijn in de nabijheid van de door de lokale energiegemeenschap opgezette projecten*".

3.2.2.1 Daadwerkelijke controle

Om te beoordelen hoe de daadwerkelijke controle binnen een energiegemeenschap wordt uitgeoefend, analyseert BRUGEL onder meer wie **stemrecht** heeft, de specifieke bepalingen inzake de **benoeming van de vennoten**, of er bepalingen zijn die uitdrukkelijk bepalen aan wie de **controle over de vennootschap** is toevertrouwd enzovoort. Vervolgens controleert BRUGEL of de leden die de daadwerkelijke controle hebben, wel degelijk zijn gevestigd **in de nabijheid** van de projecten van de LEG.

Met betrekking tot het stemrecht bepaalt artikel 12 van de statuten dat alle effectieve leden een gelijk stemrecht hebben binnen de algemene vergadering. Naargelang het type te nemen beslissing worden er limieten inzake aanwezigheidsquorum en aantal stemmen vastgesteld.

Wat betreft de benoeming en afzetting van de bestuurders, en van de leden van het bestuursorgaan, is de algemene vergadering bevoegd; alle leden van de energiegemeenschap maken deel uit van de algemene vergadering en hebben ieder één stem.

De statuten bevatten geen bijzondere bepaling die de daadwerkelijke controle voorbehoudt voor een welbepaald persoon.

Bijgevolg meent BRUGEL dat er is voldaan aan het criterium inzake daadwerkelijke controle.

3.2.2.2 Criterium van nabijheid

Het criterium "nabijheid" wordt in artikel 7.1 van de statuten gedefinieerd als het volgende grondgebied:

1. "Toute adresse relevant d'un poste Elia autre que le poste 61/F00030 est exclue, de façon à restreindre les tarifs réseau à la catégorie de partage de type C, telle que prévue par la décision tarifaire du 4 octobre 2022;
2. Toute adresse desservie par l'une des quatre cabines de transformation basse tension (BT):
  - 61/A 00505;
  - 61/R0097;
  - 61/R00532;
  - 61/A30584".

BRUGEL stelt vast dat alle effectieve leden van de LEG, die stemrecht hebben, wel degelijk zijn gevestigd binnen de perimeter zoals bepaald door de LEG, en dat er is voldaan aan het nabijheidscriterium.

3.2.3 Wat betreft de activiteiten van de energiegemeenschap

Overeenkomstig artikel 28septies, §1, van de elektriciteitsordonnantie mag de lokale energiegemeenschap enkel "elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen produceren, verbruiken, opslaan en intern delen".

Artikel 5 van de statuten voorziet dat de LEG de volgende activiteiten kan uitoefenen: elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen produceren, verbruiken, opslaan en intern delen.

BRUGEL meent dat er aan het criterium is voldaan.

3.2.4 Wat betreft de statuten van de energiegemeenschap

In de statuten van de energiegemeenschap moeten verschillende elementen terug te vinden zijn, inzonderheid de volgende aspecten:

- De bepalingen met betrekking tot de daadwerkelijke controle van de energiegemeenschap en de modaliteiten voor de uitoefening van de stemrechten binnen deze gemeenschap en, in het geval van een hernieuwbare energiegemeenschap en een lokale energiegemeenschap, de criteria op basis waarvan de voorwaarde zal worden vastgelegd:
  - De statuten bevatten de relevante bepalingen in hun artikelen 15 en 16. Er wordt verwezen naar de beschouwingen met betrekking tot het bestuur van de energiegemeenschap zoals bedoeld in artikel 28quater, § 2 en in artikel 28sexies, § 2;
- De bepalingen die de autonomie van de energiegemeenschap garanderen ten opzichte van haar individuele leden en andere marktactoren die op andere wijze met haar samenwerken;
  - Er wordt verwezen naar de beschouwingen met betrekking tot de daadwerkelijke controle. Uit de analyse van BRUGEL blijkt dat het effectief de bedoeling is om de energiegemeenschap op democratische wijze te beheren, door aan elk lid één stem

toe te kennen. Uit de statuten en de overeenkomsten die aan BRUGEL werden bezorgd, blijkt dat de producerende lid en "derde-investeerder" het statuut hebben van toegetreden lid, en bijgevolg geen stemrecht hebben binnen de AV. Bovendien blijkt uit de analyse dat de energiegemeenschap geen bevoorrechte banden van samenwerking met een andere speler heeft.

- Een beschrijving van de ecologische, sociale of economische doelstellingen van de energiegemeenschap;

- Artikel 4 van de statuten preciseert het maatschappelijk doel van de LEG als volgt: *"l'association poursuit le but de développer, accompagner et exercer des activités de partage d'énergie renouvelable produite localement, de même que des activités, d'efficacité et de sobriété énergétique. Ces activités ont pour objectif premier de fournir des avantages sociaux, environnementaux ou économiques à ses membres ou en faveur des territoires locaux sur lesquels l'association exerce ses activités, plutôt que la recherche de profit financier.*

La communauté s'inscrit en faveur d'une transition énergétique juste et durable. Elle vise à produire et consommer une énergie renouvelable et locale, de manière à réduire l'empreinte écologique de ces membres, à accroître leur indépendance énergétique (notamment de renforcer les capacités de production de la communauté), à renforcer leur capacité économique en diminuant notamment leurs factures d'électricité, tout en adoptant une approche solidaire dans la mise en œuvre de ses activités et vis-à-vis des membres ou candidats en situation de précarité; La communauté d'énergie encourage ses membres à proposer et développer de nouveaux projets dans l'esprit de la communauté et notamment à promouvoir et diffuser le concept et les informations pratiques du fonctionnement de la communauté d'énergie.

L'association est notamment créée dans le but d'initier, concevoir, développer et mettre en œuvre des projets locaux, en faveur du développement durable, en y intégrant des dimensions sociales, culturelles et participatives".

BRUGEL is van mening dat de doelstellingen van de LEG wel degelijk ecologische en sociale doelstellingen zijn, daar het doel erin bestaat bij te dragen tot de ontwikkeling van hernieuwbare energiebronnen en de integratie van solidariteit, met name ten aanzien van kandidaten die in een situatie van armoede verkeren.

- Een beschrijving van de activiteiten die de energiegemeenschap kan uitvoeren;
  - Er wordt verwezen naar punt 3.2.3 supra. Er is aan dit criterium voldaan.
- De bepalingen inzake het gebruik van eventuele winsten uit de activiteiten van de energiegemeenschap. Deze bepalingen zorgen ervoor dat het nastreven van ecologische, sociale of economische doelstellingen voorrang krijgt op het nastreven van financiële winst;
  - Artikel 4 van de statuten bepaalt: "Elle peut également mener toute opération à caractère économique à condition que celle-ci ne soit qu'accessoire à son but social et contribue exclusivement à la réalisation de celui-ci. Le cas échéant, si les activités exercées par la communauté d'énergie génèrent des profits, ils seront exclusivement affectés à la réalisation de son objet social. BRUGEL meent dat er aan dit criterium is voldaan.

- De bepalingen inzake toetreding en uittreding van leden: deze regelingen moeten transparant, objectief, billijk, niet-discriminerend en evenredig zijn;
  - Met betrekking tot de toetreding van leden bevatten de statuten de volgende bepalingen:
    - Voor effectieve leden bepaalt artikel 7.1: "*Outre les membres fondateurs, peut être admis comme **membre effectif** toute personne physique, pouvoir public, ou petite ou moyenne entreprise dont la participation à une ou plusieurs communautés d'énergie ne constitue pas sa principale activité commerciale ou professionnelle, qui marque son adhésion aux statuts et règlements de l'association et s'acquitte d'un versement unique lors de son adhésion et d'une cotisation annuelle dans les conditions reprises ci-après.*" Bovendien moeten kandidaten gevestigd zijn binnen de perimeter zoals bepaald in hetzelfde artikel, wat overeenstemt met alle adressen die worden bediend door bepaalde LS-transformatiecabinen. De AV kan deze perimeter uitbreiden.

BRUGEL is van mening dat deze criteria transparant, objectief en niet-discriminerend zijn.
    - Voor toegetreden leden bepaalt artikel 7.2 dat kunnen toetreden als toegetreden lid: "*toute personne physique, pouvoir public, ou petite ou moyenne entreprise dont la participation à une ou plusieurs communautés d'énergie ne constitue pas sa principale activité commerciale ou professionnelle, qui marque son adhésion à ses statuts et règlements de l'association. Seuls les producteurs d'énergie sont autorisés à participer à l'activité de partage d'électricité en tant que membres adhérents. Seuls les producteurs d'électricité possédant une centrale de production d'électricité renouvelable dans le périmètre de la communauté (article 7.1) peuvent devenir membre adhérent.*"

BRUGEL is van mening dat deze criteria transparant, objectief en niet-discriminerend zijn.
  - Wat de uittreding van leden betreft, voorziet artikel 9 van de statuten in bepalingen met betrekking tot ontslag, schorsing en uitsluiting van de leden:
    - Met betrekking tot ontslag: de statuten bepalen dat elk lid te allen tijde ontslag kan nemen uit de vereniging door een e-mail te versturen naar het bestuursorgaan. Het ontslag gaat in op de eerste werkdag van de maand die volgt op de ontvangst van voornoemd e-mailbericht. De statuten bepalen ook dat het ontslag van een lid automatisch leidt tot het einde van de deelname van dat lid aan de activiteiten van de vereniging.
    - Wat betreft de uitsluiting: de statuten voorzien in de hypothesen die toelaten de uitsluiting te rechtvaardigen en in een uitsluitingsprocedure die de rechten van de verdediging eerbiedigt.
- De bepalingen betreffende de modaliteiten voor afstand en overdracht van aandelen en bijdragen van de leden;
  - Daar de LEG een vzw is, hebben de leden geen aandelen.
- Bepalingen inzake de duur en de ontbinding van de energiegemeenschap.

- Artikel 28 van de statuten bevat de regels voor de ontbinding van de vereniging, die met name bepalen dat de vereniging kan worden ontbonden wanneer de vergunning wordt ingetrokken of niet worden verlengd.

3.2.5 Wat betreft de ontwerpovereenkomsten

Artikel 28 *quattuordecies*, §1, van de elektriciteitsordonnantie bepaalt dat de deelnemers aan een van de activiteiten van een energiegemeenschap een overeenkomst sluiten met de energiegemeenschap over hun rechten en plichten. De overeenkomst bevat de volgende elementen:

- *"de regels en verantwoordelijkheden die van toepassing zijn inzake de naleving van de persoonlijke levenssfeer en de bescherming van de persoonsgegevens;*
- *de modaliteiten voor uitoefening van de activiteiten van de energiegemeenschap waaraan de deelnemer deelneemt;*
- *in het geval van het delen van elektriciteit, de billijke, transparante en niet-discriminerende regels voor het delen en, desgevallend, factureren van elektriciteit en de netwerkkosten, belastingen, taksen, toeslagen, vergoedingen en bijdragen van alle aard die van toepassing zijn op deze elektriciteit;*
- *de procedure die van toepassing is in het geval van niet-betaling: deze procedure omvat ten minste de verzending van een aanmaning en een ingebrekestelling;*
- *de modaliteiten voor het opstarten van buitengerechtelijke procedures voor de beslechting van geschillen.*

De inhoud van de overeenkomst wordt uitgedrukt in duidelijke en begrijpelijke taal en omvat alle informatie die nuttig is om de partijen hun rechten en plichten te laten begrijpen. Deze overeenkomsten maken geen onderscheid tussen de deelnemers."

In het huidige geval wil de LEG een activiteit van energiedeling ontwikkelen. De LEG heeft twee ontwerpovereenkomsten ingediend:

- Een overeenkomst tot regeling van de rechten en plichten van de deelnemers aan de activiteit van energiedeling ten aanzien van de LEG. BRUGEL onderzoekt hierna de verschillende criteria voor deze overeenkomst:
  - de regels en verantwoordelijkheden die van toepassing zijn inzake de naleving van de persoonlijke levenssfeer en de bescherming van de persoonsgegevens: de overeenkomst bevat bepalingen betreffende de bescherming van de persoonsgegevens in haar artikel 17.
  - de modaliteiten voor uitoefening van de activiteiten van de energiegemeenschap waaraan de deelnemer deelneemt: de overeenkomst stelt in haar artikelen 5 en 6 de respectieve rechten en plichten van de gemeenschap en de deelnemer vast.
  - in het geval van het delen van elektriciteit, de billijke, transparante en niet-discriminerende regels voor het delen en, desgevallend, factureren van elektriciteit en de netwerkkosten, belastingen, taksen, toeslagen, vergoedingen en bijdragen van alle aard die van toepassing zijn op deze elektriciteit: de overeenkomst bevat in haar

- artikelen 7 en volgende bepalingen betreffende het gebruikte meetsysteem, de gekozen methode van verdeling, de prijs van de gedeelde elektriciteit evenals de facturering van de gedeelde elektriciteit.
- de procedure die van toepassing is in het geval van niet-betaling: deze procedure omvat ten minste de verzending van een aanmaning en een ingebrekestelling: de overeenkomst voorziet in deze procedure in haar artikel 11 en bevat wel degelijk de verzending van een aanmaning en een ingebrekestelling.
  - de modaliteiten voor het opstarten van buitengerechtelijke procedures voor de beslechting van geschillen: de bepalingen betreffende de beslechting van geschillen zijn opgenomen in artikel 18 van de overeenkomst. Dit artikel verwijst inzonderheid naar de mogelijkheid om zich te richten tot de Geschillendienst van BRUGEL.
- Een overeenkomst tot regeling van de rechten en plichten van de deelnemers-producenten ten aanzien van de LEG. BRUGEL onderzoekt hierna de verschillende criteria voor deze overeenkomst:
- de regels en verantwoordelijkheden die van toepassing zijn inzake de naleving van de persoonlijke levenssfeer en de bescherming van de persoonsgegevens: de overeenkomst bevat bepalingen betreffende de bescherming van de persoonsgegevens in haar artikel 17.
  - de modaliteiten voor uitoefening van de activiteiten van de energiegemeenschap waaraan de deelnemer deelneemt: de overeenkomst stelt in haar artikelen 5 en 6 de respectieve rechten en plichten van de gemeenschap en de producent vast.
  - in het geval van het delen van elektriciteit, de billijke, transparante en niet-discriminerende regels voor het delen en, desgevallend, factureren van elektriciteit en de netwerkkosten, belastingen, taksen, toeslagen, vergoedingen en bijdragen van alle aard die van toepassing zijn op deze elektriciteit: de overeenkomst bevat in haar artikelen 7 en volgende bepalingen betreffende het gebruikte meetsysteem, de restinjectie, de prijs van de geïnjecteerde elektriciteit evenals de facturering van de geïnjecteerde elektriciteit.
  - de procedure die van toepassing is in het geval van niet-betaling: deze procedure omvat ten minste de verzending van een aanmaning en een ingebrekestelling: de overeenkomst voorziet in deze procedure in haar artikel 11 en bevat wel degelijk de verzending van een aanmaning en een ingebrekestelling.
  - de modaliteiten voor het opstarten van buitengerechtelijke procedures voor de beslechting van geschillen: de bepalingen betreffende de beslechting van geschillen zijn opgenomen in artikel 18 van de overeenkomst. Dit artikel verwijst inzonderheid naar de mogelijkheid om zich te richten tot de Geschillendienst van BRUGEL.

3.2.6 Wat betreft de productie-installatie

Overeenkomstig artikel 28^{septies} van de elektriciteitsordonnantie kan alleen de lokale energiegemeenschap eigenaar zijn of kunnen een of meerdere van haar leden eigenaar of houder zijn van een gebruiksrecht op de productie-installaties die de gemeenschap gebruikt om elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen te delen.

In dit geval is een lid van de LEG producerende lid en eigenaar van een productie-installatie (fotovoltaïsche panelen). Het vermogen van de installatie van het lid is 100,98 kWp. Er is dan ook aan dit criterium voldaan.

4 Beslissing

De aanvrager voldoet aan de criteria zoals vastgesteld in de artikelen 28bis en volgende van de elektriciteitsordonnantie.

Bijgevolg kent BRUGEL aan de lokale energiegemeenschap "Courant Alternatif" een vergunning toe voor een periode van 10 jaar.

5 Inwerkingtreding

Deze beslissing treedt in werking op de dag van kennisgeving ervan aan de aanvrager van de vergunning.

6 Beroep

Tegen deze beslissing kan beroep worden ingesteld bij het Marktenhof van Brussel in overeenstemming met artikel 30undecies van de elektriciteitsordonnantie.

Deze beslissing kan ook het voorwerp uitmaken van een klacht tot heroverweging bij BRUGEL in overeenstemming met artikel 30decies van de elektriciteitsordonnantie; deze klacht heeft geen opschortende werking.

* *

*